

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 5. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XI.

V Ljubljani, meseca decembra 1908.

Štev. 12.

Dragi čebelarji! Sprejmite

najsrčnejša voščila za novo leto!

Se Vam priporoča: **urednik.**

Mesečna opravila.

Spisuje Hinko Zirkelbach.

December.

Zima je in sicer letos zelo zgodnja. Ves dan gosta megla, da bi jo kar rezal, osobito okrog Ljubljane, snega pa ravno toliko, da je mrzlo. Pa kaj hočemo? Bliža se Božič. Vsak čas prinese svoje.

Pozimi počiva vsa narava in sniva zimsko spanje. Vse je mrtvo, brez življenja, povsod vlada tihota. Listje je odpadlo z dreves, da štrle samo gole veje kvišku, v gozdu ni več slišati veselega petja ptičev, le tuintam se zadere kaka vrana. Polja in travniki so pokriti s snegom.

Tudi pred čebelnjakom je sedaj vse tiho in mirno, ko je bilo poprej tako veselo šumenje in vrvenje. Čebele se drže tesno stisnjene druga druge in se ogrevajo. Čmrlji, ose, muhe in nekatere druge žuželke spe zimsko spanje, t. j. da so kakor mrtve in ne jedó celo zimo. Čebele pa jedo pozimi in prezimijo v nekakem dremajočem stanju. Vedno pomalem šume in pri vsakem najmanjšem ropotu ali sunku se šum poveča, ali se čebele celo

razlezejo, kar jim je v pogubo. Zato se je sedaj skrbno ogibati v čebelnjaku vsakega ropota ali nemira.

Vsak dober gospodar, trgovec ali obrtnik napravi koncem leta račun o gospodarstvu, da natančno izve, koliko je imel dobička ali izgube v tekočem letu. V ta namen si je skoz celo leto zapisoval dohodke in stroške. Temu pravimo knjigovodstvo.

Tudi za čebelarja je neobhodno potrebno knjigovodstvo, da razvidi, koliko mu je doneslo čebelarstvo.

V ta namen hočem na kratko popisati čisto priprosto knjigovodstvo in podati nekaj obrazcev, da ne bo delalo nobenemu čebelarju težave.

Za priprosto knjigovodstvo je potrebna najprvo blagajniška knjiga, kjer se zapisujejo dohodki in stroški celega leta; navadno se zapisujejo dohodki na levi, stroški na desni strani knjige. Glej obrazec *A* in *B*.

A. Stroški.

Mesec	Dan	P r e d m e t	K	h
April	6.	Klešče	1	44
"	20.	Poprava čebelnjaka	9	36
Maj	1.	Knjige	3	60
"	8.	Umetno satovje	30	—
"	25.	Pitanec	7	80
		itd. itd.		
Skupaj			52	20

B. Dohodki.

Mesec	Dan	P r e d m e t	K	h
April	16.	Za 2 panjú čebel	36	—
Junij	1.	Za roj čebel	9	—
September	20.	Za med	74	40
"	28.	"	80	—
		itd. itd.		
Skupaj			199	40

Pri računskem sklepu pa še ni dovolj, da seštejemo dohodke in stroške celega leta in manjšo svoto od večje odštejemo. Vedeti moramo tudi, koliko vrednost smo imeli začetkom leta 1908 v blagu, n. pr. koliko je bil vreden čebelnjak, panjovi, orodje, med in vosek itd. Vse to se imenuje inventar. Čebelnjak, panjovi in orodje je od leta do leta manj vredno. Za obrabo odračunajmo vsako leto 5%, t. j. 5 K od 100 K prejšnje vrednosti, da se poplača do takrat, ko ni več za rabo.

Kako se napravi inventar, glej obrazec *C*.

C. Inventar.

Št.	Predmet	K	h
1.	Čebelnjak	300	—
2.	Panjovi	250	—
3.	Čebel 30 panjev	480	—
4.	Satovje		
	a) umetno 10 kg	40 K	— h
	b) izdelanega 30 kg	150 "	— "
	c) medu 80 kg	112 "	— "
5.	Orodje	80	—
6.	Posoda za med	40	—
7.	Knjige in časopisi	60	—
8.	itd. itd.		
	Skupaj	1512	—

Sedaj šele lahko napravimo računski zaključek ali bilanco.

I. Aktiva (dohodki):

1. Vrednost inventarja začetkom leta 1908	1512 K	— h
2. Zaloga medu	280 "	— "
3. Vosek	80 "	— "
4. Dohodki blagajniške knjige (glej obrazec B)	199 "	40 "
Skupaj	2071 K	40 h

II. Pasiva (stroški):

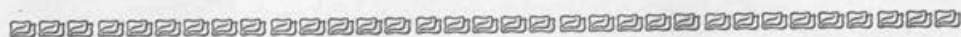
1. Stroški blagajniške knjige (glej obrazec A)	52 K	20 h
2. Obresti naloženega kapitala (inventarja)	40 "	— "
Obraba inventarja (točka 1, 2, 5, 6 = 670 K) 5 %	33 "	50 "
Skupaj	125 K	70 h

III. Bilanca (računski sklep):

Svota aktiva	2071 K	40 h
Svota pasiva	125 "	70 "
Čisti dobiček	1945 K	70 h
Premoženje začetkom leta 1908	1512 K	— h
Premoženje koncem leta 1908	1945 "	— "
Dobiček	433 K	— h

Tako je najpreprostejše knjigovodstvo, ki popolnoma zadostuje, da čebelar lahko natančno izve, pri čem da je.

Z računskim zaključkom sem tudi jaz za letos sklenil mesečna opravila. Ako niso bila komu po volji, naj mi oprostijo; prepričan pa naj bo, da sem pisal z dobrim namenom. Čitateljem pa voščim vesele božične praznike in srečno novo leto, in da bi imeli težje panji kot letos.

K zaključku leta.

I. Lampe.

Leto se bliža koncu, in pred seboj imamo 12. številko XI. letnika „Slovenskega Čebelarja“. Potegnimo torej črto, iščimo vsote in primerjajmo jih z našim proračunom, obenem pa beležimo, v čem se nismo motili, v čem smo dosegli več in v čem manj kot smo pričakovali. Naj se pri tem izkaže karkoli, izguba ali dobiček, vsekako se nekaj naučimo, kar nam more v prihodnje koristiti.

Naši severni sosedge čebelarijo edino le na med, ker le to se jim izplača. Naše čebelarstvo pa je bistveno drugačno, zakaj pri nas čebelari samo zaradi medu, k večjemu še kak prav star preužitkar, ločen od sveta, kje v oddaljenih rovtah, ne meneč se za napredek, z nekoliko prastarimi panji in je zadovoljen, če more narediti ob času trganja medenega žganja, prihraniti pisker medu za potice, in če še kaj ostane, znosi prihodnjo pomlad do zadnje kapljice zopet nazaj svojim stradajočim čebelam. S takim čebelarjenjem se ne izhaja v sedanjih, še bolj dragih kakor naprednih časih. Kar donaša v naprednem čebelarstvu izurjenemu sosedu redne dohodke, isto more biti in je starokopitnežu in nazadnjaku potrata časa in vzrok vsakoletne izgube.

Naše čebelarstvo v majhnih kranjskih panjih, ki dajo neprimerno veliko število rojev, je nekako vzgojevanje matic, ki se more izplačati le ob posebno ugodnih razmerah, kakor so trajna spomladna, poletna in jesenska paša, običajno prevažanje in kupčiji z živimi čebelami odprta pot, tako je rekel tujec, ki je bil prišel naše čebelarstvo proučevat. Naša sreča je, da so se ti pogoji v zadnjih letih več ali manj izpolnjevali, zakaj imamo ne le jako dobro in dolgotrajno pašo, katero si znamo s špekulativnim krmljenjem spomladi, s prevažanjem v druge kraje med letom in na jesen izkoristiti, in ako se nam paša na ajdi ne izneveri, poplačani smo mnogotero za trud in stroške celega leta. Še več. Kupčija s čebelami se je razvijala od leta do leta in donašala dobiček ne le čebelarjem, nego še v večji meri tudi podjetnim prekupcem. Nepristransko sodeč opazovalec moral je priznati, da se naše čebelarstvo vidno dviguje in splošno boljše izplača, kakor gojitev katerokoli druge domače živali. Šele predzadnja in zadnja neugodna spomlad sta nas poučili, da je vsaka kupčija dvomljiva in zlasti kupčija z živimi čebelami jako kočljiva stvar. Marsikateri prekupec se je preveč in prezgodaj založil z blagom in trpel škodo, ker so izostala naročila iz tujine vsled dolge, celo v maj segajoče zime. Takemu, pa tudi marsikateremu čebelarju, ki je računal na to, da bo spomladi polovico ali še več prezimljenih panjev prodal, je ostalo razmeroma neprimerno veliko število plemenjakov. Marsikdo je jadikoval: „O joj! Kam z roji?“ Pa tudi to je prišlo drugače. Dasi je sadno in drugo drevje pri nas in skoraj povsod naokoli nenavadno obilo cvetelo, da so imele čebele na njem trajno in dobro pašo, pogrešali smo tako mi, kakor tudi živinorejci cele tedne blagodejne rose in cele mesce za poljski in travniški cvet prepotrebnega dežja. Čebele so se z rojenjem obotavljale; komur so se pa roji po dolgem obotavljanju le

izmotali, družil jih je in vračal, opozorjen, da je za kupčijo s slabotnimi panji malo upanja več. Čisto naravno je tudi, da so se devali taki združenci v večje panji in da so manjši, za kupčijo namenjeni, ostali prazni. Tako so odkazale razmere drugo smer, ki utegne postati merodajna našemu prihodnjemu čebelarstvu.

Čebela je sicer „sončni ptič“; čim jasnejše nebo, tem bolj uspeva. Letošnja suša pa nas je učila, da velja tudi to pravilo le do gotove meje; učila neke, do sedaj še nepoznane odvisnosti naše gojenke od rastlinstva, odvisnosti, ki prisili tudi matico, da zapusti svoj panj, ga prepusti osodi včasih za vedno in se gre prašit v sončno višavo. Če bi te odvisnosti ne bilo, gotovo bi bil Stvarnik uredil drugače, da bi matica in ljudstvo ne bila izpostavljena v tako nevarnost. Kar se torej tiče paše na travi in števila rojev, beležimo letos občuten primanjkljaj.

Primanjkljaj travne paše, ki se ni dal nadomestiti niti s sicer dobro in trajno pašo na lipi, na akaciji, na divjem in pravem kostanju, oviral je tudi roje v razvitku, in naj so bili tudi združeni, tako, da niso mogli staviti dovolj zalege in so z delom z mescem junijem skoraj brez izjeme prenehali; primanjkljaj na njih pa je postal občuten šele jeseni, ko skoraj ni bilo lahko odbrati čvrstih ljudstev za plemo, zakaj onih, ki niso rojili, je ostalo veliko, in takih zaspancev, ki niti niso kaj posebno veliko nabrali, nihče rad ne vzimi.

Kdor ni pridno kladel, pripeljal je v ajdovo pašo tako lačna in oslabela ljudstva, da so tam gladu umirala, zlasti prvi teden, ko je prevladal mrzli severni veter in nam žugal uničiti vso nado, ki smo jo stavili na glavno pašo. Tožbe v suši so bile sicer splošne, vendar ponekod je bil dež vsaj za silo pomočil, tam so bile seveda tudi glede paše izjeme. Vsa čast pa drugemu, hvala Bogu, najvažnejšemu tednu v celem letu. Ta je bil tako lep, da so dobile čebele, če niso bile le preveč zanemarjene in oslabele, toliko, da smo se čebelarji zadovoljeni oddahnili. Tretji in zadnji teden pa je bil zopet nestanoviten. Glede pridelka medu beležimo torej preteklo leto za splošno ugodno, dasi ne dvomimo, da je marsikdo še več pričakoval. Popolnoma nezadovoljni pa morajo biti tisti, ki niso imeli kaj pokladati ob času lakote, ali pa so imeli, pa so to iz neopravičljive štedljivosti ali celo brezbriznosti opustili. Krava pri gobcu molze, pravi pregovor; vsaka žival zahteva postrežbe; če kje, velja to pri čebelah. Po ajdi brale so še dolgo na resju in bršljanu, ker so sledili prijetni jesenski dnevi. Ker se ta med razločuje po svoji gostosti in temnejši barvi od ajdovega, se je težje točil, in je dal medu tudi temnejšo barvo.

Prizadevanju čebelarskih društev se je po dolgem posrečilo izposlovati dovoljenje za dobavo preosnovljenega sladkorja za krmljenje čebel. „Čebelar“ je to poročal svojim naročnikom, od katerih je marsikdo mislil okrepiti svoja ljudstva že za to zimo; ta stvar se je zavlekla. Kar v jeseni ni bilo mogoče, utegne biti spomladi. Za zdaj niti ne vemo, katera tovarna ga bo izdelovala, niti kje, kako in po kakšni ceni se bo dobival. Vemo le, da bo davka prost, vijolčasto barvan in z zmleto papriko mešan. Več o tem sladkorju poročajo tisti, ki so ta način preosnovljenja vladi priporočali in za to razpisano nagrado

prejeli. Ti torej pravijo, da barva ne vpljiva niti na med, niti na vosek*), paprika pa da služi čebelam kot cvetlični prah, s katerim krmijo zalego in mladice, vsled česar se s takim sladkorjem krmljeno ljudstvo čvrsto razvija in ostane zdravo. Ogrji so morebiti bolj navdušeni za papriko in jo gotovo tudi bolj poznajo, mi vemo le, da niso vsi mrčesi enako vneti zanjo. Kožuhove molje namreč preženemo, če potresemo kožuhovino s tem prahom, dočim druge vrste molji papriko najdejo in razjedo. Katerim naj torej prištevamo čebele? To, da jo nosijo v panj, enako kakor moko, ako jim jo natresiš v satovje in nastaviš pred uljnjak zgodaj spomladi, ko še ni druge paše, to še nič ne dokaže, kajti enako nosijo tudi rudninske snovi in drugo, o čemur vemo, da ne morejo prebaviti. Najsi bo tako ali tako, preosnovljen sladkor je namenjen za nadomestilo medu za prezimovanje, ko ga čebele ali same použijejo ali pa ga v prvi spomladi zalegi pokladajo, ne pa za poletno krmljenje, ko se paša hipoma lahko odpre in kmalo potem točilo zarožlja. Škoda naredi človeka previdnega, še boljše pa bo, če smo previdni še pred škodo in preosnovljenemu sladkorju le toliko zaupamo, kolikor bomo primorani.

Če izvzamemo lakoto in druge slučajne nezgode, je bilo zdravje čebel v pretečenem letu izvrstno. Kako bi ne bilo. Malokatera zima je za prezimovanje tako ugodna, kakor je bila ravno zadnja. Čebele so se v pozni jeseni še izpreletavale, zima je bila enakomerna in ne prehuda, zato je bilo spomladi le prav malo ali skoraj nič mrtvih. Prva pomlad je bila zopet prav zgodnja, zato ni bilo nikjer griže. Lepi dnevi brez vetra, ki so sledili, so bili kakor navlaš, da so obrale lesko in vrbo brez znatne škode. Koncem aprila šele je nastopila reakcija s snegom in mrazom, ki je decimirala ljudstva in jih potisnila najmanj za pol mesca nazaj. Zato so bili roji v prvi polovici maja le izjeme, in pravo rojenje se je zavleklo na drugo polovico maja in raztegnilo čez celi junij, ker je tukaj potem nastala suša, ki je prevladala malodane celo leto. Še zdaj, koncem novembra, so vodnjaki marsikod prazni, in je treba dovažati od daleč potrebno pitno vodo. Pri sedanjem našem čebelarstvu, ko je še vedno 90% ljudstev v kranjskih panjih, ko se panji vsled kupčije večkrat premene in z novimi nadomeste, je sicer gniloba že tako jako redka prikazen; vendar skoraj ne mine leto, da ne bi bilo slišati: ta in ta je kupil med tam in tam, in čebele so se mu usmradile. Bodisi da je naredila izkušnja naše čebelarje bolj oprezne, ali da so bila zadnja leta sploh po tem, da ni bilo treba iskati tujega medu dvomljivega izvora, moramo reči, da letos ni bilo prav nič slišati v kaki gnilobi, niti blizo, niti daleč. In kako tudi, saj so se čebele o prelepem vremenu izpreletovale, kolikor so le hotele in kakor vemo, je to najboljše sredstvo zoper to kugo.

Kjerkoli se izdeluje in rabi umetno satovje, tam se množe pritožbe, da ni dobiti lahko zanesljivo čistega voska, kakršen bi moral biti za cerkvene

*) Na potovalnem shodu v Dun. Novem mestu se je pač priznalo, da se barva v medu pozna, saj ravno zato se sladkor barva, da ga ne bo mogoče preveč pokladati in ga potem za med prodajati; tudi mlado satovje nategne vijolčasto barvo, ki jo pa vosek pri kuhanju izloči.

svče in drugod. Da so take pritožbe največkrat opravičene, moramo žalibog pripoznati, saj vemo, kako malo tvrdk je še, ki delajo medstene iz čistega voska. Večina umetnega satovja se dela s primesjo cerezina, parafina in enakih rudninskih snovi, ki naredo medstene ne le ceneje, ampak tudi pripravnejše, ker postanejo bolj prožne in se lažje ločijo od stiskalnice. Takih pritožb pri nas še ni, ker pride v poštev le vosek iz domačih kranjskih panjev, v katerih se umetne medstene ne uporabljajo. Pazimo, da si v tem oziru ohranimo zaupanje odjemalcev tudi v prihodnje.

Dasi se vosek počasi draži, vendar še davno ne bo dosegel cene, ki mu gre. Za 1 kg voska porabijo čebele 12—20 kg medu. Računajmo med po 1 K, tedaj nas stane 1 kg voska 12—20 K, prodamo ga pa komaj po 4 K. Še večjo izgubo pa imamo, ako prodajamo porabne voščine po 1 K 20 h, kupujemo pa umetne medstene po 4 K 80 h. Tu prodajamo torej popolnoma izdelano iz zanesljivo čisto blago štirikrat ceneje, kakor plačamo na pol izdelano in celo nezanesljivo. V tem smo torej jako slabi gospodarji. Kilogram medu, ki se izdelava v vosek, nam vrže po prejšnjem računu le 5 do 9 h.

Kupčija z živimi čebelami se je obrnila navzdol, in pripravljeni moramo biti na to, da se v nekaj letih popolnoma ustavi. Tedaj bomo tudi mi prisiljeni čebelariti na med. Temu pa je prvi pogoj zadostna zaloga izdelanega satovja. So pač tudi pri nas čebelarji, ki že davno ne izpodrezujejo vsake kepice satovja zaradi trohice medu, ker vedo, kako prav jim bo to prišlo v prihodnje leto, in ni jim žal za par dek žvepla in nekoliko truda, da isto obvarujejo pred vešami, zakaj tu se obrne račun: 1 kg voščin, ki bi jih prodali za 1 K 20 h odvrne toliko, kakor za 12 do 20 K medu, ki bi ga morali poklasti rojem. Ni skoraj treba pripomniti, da so tudi tu, kakor povsod stavljenе meje, katerih se ne sme prekoračiti, ker nas izkušnja uči, da marsikatero ljudstvo, ki dela, dohiti in prekosi drugo, ki smo je vsadili na preveliko množino satovja. Brez skrbi prepustimo to našim čebelarjem, ker vemo, da si bodo znali pomagati z združevanjem, s podstavljanjem, navezovanjem, priklopljenjem in kakorkoli se ta umetna dela še imenujejo, kot so si znali, ko še ni bilo kupčije z živimi čebelami, in se ni šlo za število panjev, ampak za močna ljudstva in množino medu. Morebiti bi se zdelo kateremu, za vse novo vnetemu in vse staro zametujočemu, sedanjemu, kakor je videti prehodni čas, umesten, da bi se priporočalo poprijeti se vse povprek panjev s premakljivim delom tega ali onega novejšega zistema, ker le s takimi, pravijo, se da z uspehom čebelariti na med. Jaz pa pravim: „Nikarte prenašlo!“ Vsak oblak še ne da dežja. Kupčija, ki se je zadnji dve leti kujala, se ob ugodni pomladi zopet lahko razvije, in kdo naj bi bil odgovoren za to, če bi moralo pozneje toliko dragih panjev romati med nerabljivo šaro? Za zdaj je le verjetno, da bo kupčija počasi pojemala, to pa naših razmer ne izpremeni, vsaj hipoma ne. Kakor se človek nasiti z žlico, naj si bo srebrna, vlita ali le lesena, tako se da čebelariti z uspehom v panju, ki velja brez voznine 28 mark, 20 frankov, 12 kron, kakor v onem, ki se zbije z 12 žreblji iz štirih koncev desk. Ne mislim pogrevati vprašanja, kateri panj je najboljši, povdarjam le, da je naš kranjski najcenejši, da si ga vsak lahko nabavi in v slučaju gnilobe brez znatne škode lahko

zavrže in z drugim nadomesti, kar je pa pri modernem panju, ki je stal prazen toliko, kakor pet krepkih ljudstev v domačih panjih, le pomisleka vredno. Prehod naj se torej ne vrši prenašlo, ker sicer bi se odpovedali kupčiji s plemenjaki za vedno, zraven pa čebelarjenje neprimerno podražili in ga zagrenili marsikom, ki smo ga imeli že deloma na svoji strani.

Kdor je poznal prejšnjega s „Sadjerejcem“ spojenega „Čebelarja“ in njegovo kratko dobo, ne bi si bil mislil ob rojstvu sedanjega našega društvenega glasila, da bo katerikrat mogoče z dovršenim XI. letnikom stopiti v javnost, tem manj, ker je bilo to naše društveno dete jako slabotno in mu je bilo vzojeno že v prvi mladosti trpeti za jako nevarnimi boleznimi, in videti je bilo, da bo moralo k svojemu umrlemu tovarišu leči v prerani grob. Toda kmalo se je obrnilo na bolje, in danes moremo primerjati naše glasilo s čvrstim mladeničem, na katerega s ponosom gleda precej nad tisoč članov in lepo število sodelavcev, izmed teh tudi takih, ki so mu botravali že ob rojstvu in so še danes zanesljivi stebri njegove vzgoje. Nekaj teh strebrov, ki še žive, se nam je žalibog poizgubilo, pa upamo, da se zopet vrnejo v naš krog, kjer jih bomo sprejeli z razprostrtimi rokami. Pristopile pa so na pomoč tudi čilejše moči, od katerih veje prijeten in uživljajoč veter po predalih našega lista. Obstanek našega „Čebelarja“ je torej popolnoma zagotovljen, ako bodo posamezni tudi zanaprej izvrševali svoje dolžnosti. Predvsem je dolžnost vsakega člana pridobiti društvu vsaj enega tovariša, kar je posamezniku malenkost, društvo v celoti pa se s tem jako okrepi. Skrbeti pa moramo tudi, da se število „Čebelarjevih“ sotrudnikov ne le ohrani, ampak znatno pomnoži. Čebelarstvo je mednarodno; časi trdnjav in utrjenih mest so minuli. Čebelar je že po naravi priklenjen na svoj dom in le malo jih je, ki so res videli kaj sveta, zato pa kaj radi beremo, kako čebelarijo bližni in daljni sosede. Ne branimo jim učiti se od nas, če jih je volja, še rajše pa se učimo mi od njih, česar še ne vemo. Naj bi se torej naprosili poročevalci za naš list, ki naj iz čeških, italijanskih in morebiti tudi iz ruskih in angleških čebelarskih listov posnemajo nam prikladne novosti in jih objavljajo v našem listu.

V zadnjem času se je ustanovilo lepo število podružnic, od katerih se nekatere prav dobro zavedajo svojega namena, od drugih pa se le ve, da so ustanovljene. Ako zahteva osrednje društvo od vseh teh podružnic četrtletna poročila o prezimovanju, o rojenju, o paši in o uspehu, za kar je več kakor upravičeno, dobi s tem za se potrebni pregled o razmerah, za uredništvo lista neizcrpljiv vir za delovanje, za posameznika pa potrebni kažipot glede paše, cene itd. Pri ustanovljenju podružnic in pri njih občnih zborih naj se z izvršitvijo te dolžnosti poveri kak tak član, o katerem se sme pričakovati, da bo to dolžnost izvrševal celoti v korist in podružnici na čast.

Še marsikaj mi sili v pero, marsikaj, kar spada skoraj v delokrog občnega zbora, pa čas je, da končam in to storim tem rajše, ker se nadejam, da se bo vršil prihodnji brez presenetelj in brez strasti, ker bo našel po odboru zavnano in uglajeno pot, po kateri se bo sešla vsa slovenska čebelarska družina.

Kako smo kaj letos čebelarili?

Čudno je bilo preminujoče leto! Toliko lepega vremena, toliko prijetnega časa, a tudi tako dolgotrajno sušo pač menda malokdo izmed nas pomni. Ko zlasti v nekaterih krajih od aprila do srede avgusta ni bilo izdatnega dežja, so ljudje že skoro obupavali. V drugi polovici avgusta je bil ponekod izdaten dež, september in oktober pa zopet suh. Sadeži so parjeni kar omedlevali, in srečen je bil studenec, v katerem je bilo še kaj vode; celo potoki so nehali teči. Vkljub vsej tej suši pa je bil konec leta za kmetovalca še vsekako dober. Vsi pridelki so še precej dobro uspeli: žita, koruze, krompirja, ajde je bilo veliko, jarenina je bila slabeja. Sena je bilo manj, kakor navadno, otave pa vobče prav malo. Sadju pa povsod toliko, da že od davnih let ne toliko; in vina — veliko in prav izvrstnega! Malo je bilo gospodarjev, ki bi jim posode ne zmanjkalo. Slišal sem celo, da so nekje vsled pomanjkanja posode veliko sadja zakopali v zemljo ter bodo spomladi delali sadjevec. Kdor zna, pa zna!

Dozdaj povedano je seveda le splošno gospodarskega pomena; ker pa so čebelarji v pretežni večini tudi kmetovalci, je vsekakor umestno, da se ta gospodarski „blagoslov“ leta 1908 i v našem listu omeni in zabeleži.

Čebelarstvo poročilo tega leta pa je vse drugačno ter se iz raznih krajev izpreminja od najboljšega do najslabšega. Slišal sem glasove, — dasi redke — ki se prav dobro hvalijo; drugi pravijo, da je bilo srednje, tretji slabo, četrti prav slabo ali celo nič itd.

Lanska zima je bila sicer mila in ugodna, ter so čebele res izvrstno prezimile, vendar v prvi pomladi ni hotelo priti ugodnega vremena za čebele. Do konca aprila ni bilo niti enega celega lepega dneva, da bi čebele zamogle nemoteno in brez težav prvo pomladno pašo izrabiti. Z majem pa je prišlo naenkrat trajno lepo vreme. Zdaj šele so se začela ljudstva razvijati, in vse je šlo prav dobro naprej. Paše je bilo vsepovsod naenkrat dovolj, ker dozdaj je še hladno in slabo vreme veliko rastlin zadrževalo, n. pr. črešnje so cvetele šele začetkom maja, ko navadno odcvetijo do konca aprila; jablane pa so bile v cvetu v sredi maja. Nato je prišla takoj inkarnatka, tako da je bila čebelam res po vseh koncih in krajih miza bogato pogrnjena.

Ker se je zalega v panjih začela širiti šele maja, se ljudstva v tem mescu večinoma niso pripravila za rojenje. Naslednji mesec pa se je suša že precej čutila, in vsled tega je rojenje večinoma izostalo. V naših krajih so bili torej roji prav redka prikazen; poznam čebelarje, ki so od 20—40 plemenjakov dobili le 2—5 rojev, ali pa še niti enega ne. Tuintam so si pomagali z narejenimi roji; meni pa se še to ni posrečilo. V prvem času namreč nisem imel časa — ko moram zlasti v tem času krožiti po svetu — pozneje v juniju pa si zaradi suše nisem upal.

Medu je bilo v panjih veliko, pa ga nismo upali veliko vzeti, ker je bilo nebo dan za dnevom tako čisto, da sploh v dogledni dobi ni bilo upanja na toliko zaželjeni, krepilni dežek. In res, predno je julij potekel, je

že tuintam trkal glad na panjeva vrata; najprej seveda pri rojih in izrojencih. Zdaj sem bil zadovoljen, in še marsikateri tovariš z menoj, da čebele niso rojile, ker neizrojeni starci so še večinoma s precejšno zalogo živeža dočakali ajdove paše.

Čudno je bilo letos to, da se je pri tako trajnem lepem vremenu toliko mladih matic na izletih poizgubilo, ko vendar največ takih izgub povzroča slabo vreme. Mnogo čebelarjev mi je tožilo, da se niti polovica matic ni vrnila.

Ozimina je vsled suhega in toplega vremena zgodaj dozorela, zato se je tudi ajda že v prvi polovici julija posejala. V začetku avgusta je bilo že mnogo ajde v cvetu, a kaj, da je tik zemlje parjena običala ter niti v bilki ni bilo več soka, kaj bi se še v cvetu prikazala kapljica za stradajočo čebelco. Kaki občutki so takrat nas čebelarje navdajali, ne morem dovolj opisati. Vsa narava tako pripravljena, da bi rada ponudila čebelam živeža, a vse velo, travniki suhi! Naprej smo že računali, da bomo polovico plemenjakov kasirali, ker še ostalo polovico bo treba do cela s sladkorjem za zimo preskrbeti. Pa kadar je največja sila, je božja roka najbolj mila!

Prišel je dne 15. avgusta blagodejni dež, ki je trajal več dni. Zdaj se je oživila vsa narava; tudi čebelce so imele naenkrat dovolj dela, dovolj živeža. Ta zlati čas pa je trajal najbolj le pet dni. Potem je postalo zopet hladno, in ajda ni medila več.

Vsled majnikove dobre paše so se v juniju čebele tako namnožile, da so bili panji znotraj in zunaj polni čebel. Te so se pa ravno do ajdove paše postarale, oziroma so doslužile in poizgubile so se, tako da je v tem kratkem času ajdovega cveta bilo malo delavcev. Lipa namreč vsled hude suše ni medila celo nič, dasi je obilno cvetela. Ravno iz tiste zalege pa, ki se nastavlja ob lipovem cvetu, se rodijo najizdatnejši in krepki delavci za ajdovo pašo. Kdor bi v tem času špekulativno krmil, ako lipa nič ne da, bi se mu v to porabljeni med obilno povrnil ob ajdovi paši. Če je namreč ob ajdovem cvetu le 5—6 ugodnih dni, je za dobro obljuden panj dovolj.

Ko se je paša končala, ter smo izvršili jesenska opravila, bili smo čebelarji veseli, srečni. Dasi je bila lani ena najboljših čebelarskih letin, ko se je zaznamvalo na plemenjaka 17—20 kg medu (kar se ga je odvzelo), letos pa okoli 5 kg, bila je vendar letos zadovoljnost večja, da smo le bili rešeni krmljenja za zimo.

V zavesti, da smo čebelce z vsem potrebnim za zimo dobro preskrbeli ter proti vsem neprilikam zavarovali, izročili smo jih mirnemu zasluženemu počitku, dokler jih vesela pomlad ne obudi zopet k novemu delu. V nadi pa, da bodo vsi panji srečno obhajali veselo vstajenje, želi čebelcam sladek počitek, vsem čebelarjem pa

srečno novo leto!

Iv. Jurančič.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Anton Žnideršič.

Mesečni pregled: oktober 1908.

Kraj	Učinek tehtanega panjů								Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov						
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne	Poraba ozir. prebitek	najvišja	najnižja		Srednja mesecna	z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	Mesečna tretjina															0			
	1	2	3	1	2	3	0	1/2	celi										
Ilirska Bistrica	—	—	—	90	25	20	—	—	-135	23	-4	10	26	6	—	4	5	22	14
Bitnje pri Boh. Bistrici	—	62	—	93	10	15	27	14	-56	36	1	13	20	4	—	10	3	18	7
Ljubevč pri Idriji	—	—	—	30	—	—	—	—	-30	28	-1	10 ^o	20	6	—	6	5	20	12
Metlika	85	—	—	25	25	—	—	—	35	31	0	12 ^o	21	5	2	7	10	14	31
Nabrežina	—	—	—	40	20	20	—	—	-80	31	5	18 ^o	27	2	—	4	1	26	16
Podgorje pri Kamniku	—	20	20	30	15	60	—	—	-65	28	-2	10 ^o	23	6	—	6	5	20	16
Struge pri Dobropoljah	—	—	—	70	35	25	—	—	-130	22	-4	7 ^o	21	4	—	9	1	21	19
Tolmin	—	—	—	35	30	30	—	—	-95	22	2	12	20	3	—	5	4	22	13

Črtica „—“ v koloni „Temperatura“ znači stopinje mraza, v koloni „Poraba ozir. prebitek“ znači porabo.

Ilirska Bistrica: Dne 28. so čebele našle v pojemajoči naravi še toliko cvetnega prahu, da so s prav težkimi butarcami domu prihajale. Kje so jo neki našle, ko ni bilo skoraj več cvetu? Mnogo ljudstev je imelo še v zadnjih dneh zalego vsled poznega krmljenja. Vreme je bilo ugodno; upati je, da so dani sladkor dobro predelale in si zimsko bivališče primerno uredile. Sedeti morajo namreč na praznem satju, za in nad sabo pa morajo imeti svoj vsakdanji kruh. Skrbi me za ljudstva nekega čebelarja, ki jih je vzimil skoraj na popolnoma zadelanemu satju. Ni namreč prišel do tega, da bi jim nekaj satov izpraznil. Gotovo bodo panji imeli spomladi dosti mrtvic. Prazno satje je kakor kožušček, ki jim drži gorkoto; zadelani sati pa so mrzli kakor zidi naših stanovanj.

Žnideršič.

Bitnje: Čebele so šle v tem mescu v razvitku popolnoma proti koncu. Donos tehtanega panjů v dnevih od 12. do 15. je izvanreden. Da bi bil ropal, ni bilo opaziti. Prav živahno pa so izletovali tudi drugi panji, saj je pa tudi bilo zelo gorko in soparno.

Jan. Strgar.

Ljubevč: V tem mescu sem vzimil 50 plemenjakov. Najtežji tehta 18 kg. Zdril sem jih nad 30 in upam, da bode doyoľj medu za pitanje pozimi. V tem mescu niso veliko porabile. Kakor se razvidi na tehtanem panju, je porabil v celem mescu 30 dkg, in to vsled tega, ker je nastopil tako občuten mraz, da so čebele kar naenkrat utihnile in se spravile v zavetje.

St. pl. Premerstein.

Nabrežina: Leto 1908 je bilo kaj čudno. Spomladi je naglo postalo suho in gorko, in cele mesce ni bilo videti na nebu oblaka, tako da ni rosice padlo na razbeljena tla. Junija in julija suša. Kar ni ta uničila, so požrle kobilce. Mesca avgusta pa so se kar namah odprle nebeške zatvornice. Bali smo se, da voda zalije ves Kras. Vsa narava se je poživila in z novimi upi napolnila srca čebelarjev. Bilo je toliko pridelka, da nam ni treba biti obupanim, in ni bilo treba pitati zaradi pomanjkanja. Bližamo se h koncu leta; zima je pred durmi. Dočim smo imeli dne 18. prave poletne, nenavadno krasne, tople in vedre dni, ko so čebelce donašale obilo praška, smo čez par dni dobili zimsko vreme. Dne 19. je zapihala prvokrat burja. Temperatura je izdatno padla. Ta hipni padec temperature je potisnil naše ljubke čebele k zimskemu počitku.

Sila.

Podgorje: Vsled prav lepega in gorkega vremena so v prvi in drugi dekadi še smreke medile, in so čebele donašale, kar so sproti potrebovale. Akoravno nisem v tem mescu več panjev odpiral, se mi zdi, da je moralo biti v tem času še obilo nepokrite zalege, ker so čebele marljivo nosile obnožino in vodo. Zadnja tretjina je bila zelo viharna, deževna in mrzla. Zadnji dnevi so pa postali lepi, tako da so se živalce dobro prašile. Kolikor sem se mogel v krogu naših čebelarjev prepričati, vzimili so vsi močna ljudstva. Ako so jim pustili dovolj živeža, potem lahko mirno pričakujejo „Alejujo“.

Sallah.

=====

S 53. potovalnega čebelarskega shoda avstrijskih, ogrskih in nemških čebelarjev v Dun. Novemestu.

Urednik.

(Konec.)

Na predvečer pred zaključkom predavanj smo sedeli Kranjci in neki Hrvat pri kozarcu piva ter pretresovali zanimivosti na razstavi. Pridruži se nam majhen, kosmat možiček srednjih let in se nam predstavi za Neunteufelna, mi pa smo tudi, kakor je to sploh navada, povedali svoja imena. Povedal pa sem mu tudi takoj, da sem prišel na letošnji potovalni shod pravzaprav največ zavoljo njegovega predavanja, ker sem radoveden, kako bo delal kot čebelarski trgovec reklamo za svojo kupčijo in našo čebelo v nič deval. Izvlekel je iz žepa svoj spisani referat in mi ga ponudil, naj ga preberem, da se prepričam, kaj namerava razpravljati. To njegovo ponudbo sem odklonil, češ da bom že jutri slišal njegovo predavanje, ali pripravljen naj bo, da mu bom odgovarjal tudi še na njegov članek v „Bienenvatru“, kjer je pisal nekaj neresnic, kar pa je res, je pretiraval. Tudi bom povedal, da dozdej ni bila navada na potovalnih čebelarskih shodih delati posamezniku reklamo zase, posebno pa ne na način, kakor dela on, ko pri tem udriha po kranjski čebeli, ki jo pozna ves čebelarski svet. Naj bo prepričan, da bo s svojim predavanjem

dosegel ravno nasprotni uspeh, ker bom poskrbel, da bodo čebelarji spregledali njegov sebičen namen. Tudi jih bom opozoril, naj si dobro ogledajo njegova razstavljená korita. Izmed vseh — bilo jih je 15 — ima samo eden približno tako mero, kakršno je označil v „Bienenvatru“, vsi drugi so manjši, vmes tudi par tako ozkih, kakršnih se prav malo s Kranjskega pošlje. In to naj bi bilo najboljše, razstavno blago! Tudi sem mu povedal, da ne mislim zamolčati, da sem sam videl več koroških čebelnjakov, v katerih so bili pač nekateri stari panji precej široki, ali pogledal sem tudi noter ter videl pol in tudi več praznega, novejši panji pa so skoraj brez izjeme majhni, pa tudi manjši kakor naši. Naravnost predrzno pa je, če trdi v članku, da je koroška čebela glede utrjenosti proti vremenskim izpremembam ter zgodnjega spomladanskega razvitka visoko nad kranjsko. Čebele na Koroškem, posebno na Spodnjem Koroškem so prav take kot kranjske: planinsko pleme je. Meja zanje pa niso Karavanke, ampak je višji góri. Edino to je res, da jih zdaj nekoliko ceneje prodajajo, ali to je ravno nespametno, in če mu je koroška čebeloreja res kaj pri srcu, naj poizkuša cene dvigniti, ne pa čebelarje pritiskati.

Pa še več stvari sem mu naštel, ki sem jih nameraval na shodu navesti, ali gotovo ne v prilog njegovi reklami. Uvidel je, da ni varno nastopiti, zato je rekel, da se bo posvetoval s koroškim potovalnim čebelarskim učiteljem Langhammerjem, ki je bil tudi na shodu, naj li odstopi od predavanja, ali naj vendar nastopi. Dejal sem, da naj stori kakor mu drago, morebiti pa da je za kranjsko kupčijo še bolje, če nastopi.

Drugo jutro me je čakal pred zborovalno dvorano in mi povedal, da bo svoj referat umaknil. „Edino pametno!“ — sem dejal in šel k predavanjem. Pri slovesu pa sva si podala roko kakor dva spravljena nasprotnika.

Ker sem omenil, kakšna odlikovanja so dobili kranjski čebelarji in gosp. Kurbus s Štajerskega, naj končno povem, da tudi jaz nisem odšel praznih rok, čeprav nisem ničesa razstavil. Predsednik glavnega odbora potovalnega shoda mi je rekel: „Na, tole vzemi za spomin, kdaj si bil presojevalec čebel v Dunajskem Novem mestu! — in mi dal v lepi škatlici srebrno kolajno. „Hvala lepa, gospod prezident! — sem dejal, pošteno se poklonivši — „pa še drugbart, če bo treba.“

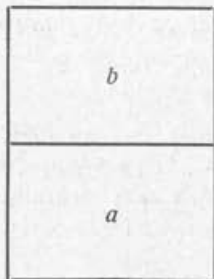
Kako sem postal čebelar.

Lovro G. Konjedič.

(Konec.)

Kakor sem zadnjič omenil, sem se lotil, v svesti si svoje premajhne izkušnje, temeljitega proučavanja čebelnega življenja. Naročil sem se še na nekatere nemške čebelarske liste ter si nabavil najnovejših čebelarskih knjig, ki sem jih čez zimo temeljito proučaval, prav kakor bi se pripravljaj za kakšno čebelarsko izkušnjo in komaj sem čakal pomladi, da začnem zopet praktično čebelariti. Izmed vseh načinov čebelarjenja, kar sem jih iz čebelarskega slovstva spoznal, pa mi je bil takoj najbolj všeč Aleksandrov način. Ta

Amerikanec je bil izmed največjih in najboljših čebelarjev zadnje dobe; umrl je pred kratkim. Napravil sem si še pozimi nekaj novih panjev, vendar se nisem držal njegovega panjů, ker bi bil predrag, in tudi precejšne množine Gerstungovih satnikov, ki so nekoliko večji od Aleksandrovih, nisem hotel zavreči. Vsak panj ima po dva oddelka, spodnjega *a*) in zgornjega *b*), kakor se vidi na pridjani priprosti sliki, ako se gleda v panj brez satnikov od zadaj. Panj je izdelan po mojem načrtu prav priprosto, da manj stane, samo zadnja

vratca, oziroma končnica je dvostenata, ker je v nji tudi pitalno koritce, kar se pa tudi lahko opusti. V vsakem oddelku je prostora za 8 podolžnih Gerstungovih okvirjev, ki leže na treh poprečnih železnih palčicah, 2 cm od vsakega dna.

Nakratko hočem popisati, kakšen sem imel prvi uspeh s tem panjem. Plemenjaka sem imel v spodnjem oddelku. Pripomnim, da se mora gledati na to, da se plemenjak kolikor mogoče kmalu spomladi dobro razvije, kar se s primernim ravnanjem doseže. Ko je bil že precej zaseden, pa vendar še ni mislil na roj sem ga prestavil v zgornji oddelek. Spodaj sem pustil samo oni sat, na katerem je bila matica, vzel srednjo ločilno desko proč ter jo nadomestil z matično mrežo, skozi katero gredo pač lahko čebele, a matica ne more. K zgornjim sedmim okvirjem sem dodal osmega z izdelanim satjem, k spodnjemu pa sem jih dodal sedem izdelanih praznih. V slučaju, da nima čebelar izdelanega satja, zadostujejo spodaj tudi medstene, ki jih čebele hitro izdelajo, saj to razširjanje se godi sploh le v dobri paši. Matica ima spodaj dovolj praznega prostora in neznanško hitro zalega jajčeca, ker je za oskrbo mladega zaroda v panju dovolj mladice, starejše pa donášajo od zunaj vse potrebno.

Čez 10 ali 11 dni po prvem razširjanju sem vzel iz zgornjega oddelka vseh osem satov s čebelami vred ter jih postavil v nov tak panj v spodnji oddelek. V tem panju pa so ostale samo mladice, ker so se starke vrnile v prejšnji panj. Ker v novem panju ni matice, jo kaj rade sprejmejo, če ima čebelar katero na razpolago, sicer jim pridene matično zalego iz kakega drugega panjů. Sploh se pa mora pri tem načinu vzgajati rezervne matice in jih pustiti sprašiti v prašilčkih, da nova matica čimpreje začne staviti zalego. Nova kolonija prve dni skoraj nič ne izletava, zato je ji je treba dati vode; ali od dne do dne je izlet obilnejši, končno pa izvrsten, ker je toliko mladih, čilih moči.

Aleksander se je zadovoljil z enkratno pomnožitvijo panjů ter dal po okrepitvi obeh ljudstev v zgornja oddelka praznega satja. Ta dva oddelka sta postala torej medišča, v katerih je prideloval pri najmočnejših panjih med v takozvanih „boksas“, ki se najdražje prodajajo. Jaz pa sem se hotel prepričati, kako daleč se sploh morejo ljudstva v teh panjih razviti, zato sem kmalu zopet oba tako razširil, kot sem spomladi plemenjaka, namreč da sem jih preobesil v zgornja prostora, čez 11 dni pa odtod v samostojna panjů ter jima dodal po eno že sprašeno matico. Že sem mislil, da sem si

najbrže zopet napravil škodo s svojo radovednostjo, ali čudom sem se čudil, kako so se razvili do ajde vsi štirje panjovi. Bili so vsi enaki kot krajcarji, da nisem mogel določiti, kateri je bil najbolji. Videl jih je marsikateri čebelar, ki more potrditi to resnico. Iz enega plemenjaka imeti v enem letu tri, oziroma štiri močne panji, je kaj nenavadnega. Sicer pa je bila to samo poizkušnja; v prihodnje bom tudi jaz zadovoljen z enkratno pomnožitvijo in bom bolj gledal na večji pridelek medu, ki ne more izostati, če bo le sploh kaj paše, zakaj ljudstvo se pomnoži v teh panjih do skrajne meje, in le veliko čebel more izkoristiti popolnoma vsako pašo. Izračunal sem po zalegi, da je prva matica v 21 dneh zalegla 50.000 celic, koliko pa v celi sezoni, tega nisem v stanu presoditi, samo to rečem, da zelo veliko, črez stotisoč.

Menim, da sem ubral precej pravo pot, ki pelje do čebelarskega cilja. Naj pa bo že kakorkoli hoče, poročal bom prilično še nadalje o svojih uspehih in neuspehih drugim v posnemanje, ali da opuste kakšne poizkuse, o katerih že jaz vem, da niso dobri.

Namen čebelarstva je, da izpolni v narodnem gospodarstvu veliko vrzel, da zalaga čebelarja z drobižem ter osuši marsikatero solzo. — Tako je rekel baron Ambrozy na shodu v Dun. Novem mestu. Jurančič.

Prva čebelarska zadruga. Pri deželni kot trgovski sodniji v Ljubljani se je izvršil v zadrugi register vpis firme „Kranjska čebelarska zadruga v Ilirski Bistrici, registrirana zadruga z omejenim jamstvom“. Udje načelstva so: Anton Žnideršič, industrijec; Ivan Bilc, trgovski poslovodja; Anton Logar, zidarski mojster; Mih. Urbančič, železniški čuvaj.

Dvonožna čebela. Nedavno je prišla zvečer v vežo ljubljanskega medarja Dolenca neka dvonožna čebela-tatica po med, a je bila še pravočasno opažena in po policijskem organu oddana v „panj“, ali po ljubljansko povedano: zamehurli so jo.

Pozimi mir pri čebelah! Čebelar, daj pozimi čebelam popolni mir! Četudi morebiti ne verjameš, da jim vsako vznemirjenje škoduje, je vendarle res. Pa ne samo, da se vznemirjene čebele razlezejo in otrpnejo, tudi hrane potrebujejo več. Škoda je torej na medu, vrhutega pa je nevarnost za grizo tem večja. Če že moraš v čebelnjak, hodi po prstih, kakor hodiš po čumnati, kjer spi tvoj najljubši otrok.

Čebelarji v Berlinu imajo ob času rojevine pravzaprav prijetno. Kar ne ujamejo rojev v prestrezala, jim jih ogrebe požarna bramba. Seveda onih ne, ki se vsedajo nizko; ali marsikaterikrat čebelar ne more do roja, in takrat prihiti požarna bramba s svojimi dolgimi lestvami čebelarju drage volje na pomoč. Letos je ogrebla dvajset rojev.

Še pri nas tako! Na Francoskem se pri vojakihi tudi v zimskem času, ko ni mogoče imeti zunaj vojaških vaj, ne lenuhari ter v vojašnicah ne ubija dragega časa samo z nepotrebnimi opravili, kvartanjem in zdehanjem, temveč se vojaki, ki so večinoma iz kmečkega stanu, poučujejo prav mnogo v raznovrstnih panogah kmetijstva; največ seveda vinarstva, ker je Francoska v prvi vrsti vinorodna država. V mestu Nantes pa je vpeljal v neki vojašnici narednik Permantier tudi pouk v čebelarstvu. Ta pouk je v prostem času, vendar se ga udeležuje prostovoljno do 200 vojakov, in tudi stotnik prav pogosto zahaja k predavanjem, pri katerih se kaže in razlaga tudi vse najpotrebnejše čebelarsko orodje. (Urednik iz izkušnje vé, da je v naših vojašnicah vse drugače. Ko bi se dala tudi našim fantom taka prilika, koliko zmožnih čebelarjev bi prišlo po treh dolgih vojaških letih zopet domov! Pa če ne ravno čebelarjev, bi naj vsaj o kmetijstvu sploh kdaj kaj slišali, da se pri njih vzdrži ljubezen do njih stanu, sicer se premnogemu pozneje kmečko delo omrzi, in po vojaških letih hajd zopet v mesto v fabriko, oče in mati pa na stara leta sama garajta na domači grudi!).

Kako zdravijo v Braziliji kašelj. Tam sicer nimajo takega mraza kot pri nas, pri menjavi hladnejih letnih časov pa vendar kašljajo kakor pri nas mladi in stari ljudje. Zoper kašelj, zagatenost, hripavost in naduho rabijo iztisnjen čebulin sok, pomešan z medom. Večkrat pomalem vzeto, pravijo, da pomaga. Podobno zdravilo napravljajo tudi na ta način, da starejo čebulo, nanjo vlijo kozarec močnega kisa, to iztisnejo skoz čisto platno ter uživajo na vsake pol ure po kavini žlički, kar baje še bolje meči suh kašelj. Pa tudi sam čist med rabijo pri vsakršnem prehladu po kavini žlički na četrt ure. Če vse to Amerikancu pomaga, zakaj bi nam ne?

Najpriprostejša čebelna stanovanja celega sveta imajo gotovo na meji med Rusijo in Malo Azijo. Skupaj zvito drevesno lubje, zgoraj pokrito z okroglim pokrovom ter zamazano z ilovico, spodaj pa podstavljeno na eni strani s kamnom, da morejo čebele vun in noter, pa je ves panj. Pozimi pokrijejo te koše z mrvo. Pa le pridelajo ondotni čebelarji mnogo medu, ker je kraj posebno ugoden za čebelarstvo. Tako piše angleški čebelarski list „Gleanings“.

Beg pred čebelami. Slavni angleški general lord Roberts je pisal iz Indije sledeči doživljaj: „Imel sem opravila v notranjščini neke utrdbe, kar zaslišim od zunaj nenadoma neki čuden hrup. Hitro zlezem na prvi stolp, odkoder sem mogel pregledati ravnino ter vidim naše vojake na vse strani bežati. Slišati ni bilo ne streljanja, ne videti sovražnika. Hitim torej dol, skočim na konja ter drvim vun, da vidim vzrok te prikazni. Nečastni beg naših vojakov je povzročil roj čebel, ki ga je razdražil neki častnik s tem,

da je sunil v sedečega s sulico. Škotski vojaki s svojimi golimi koleno so dobili mnogo pikov ter so prepustili bojišče neenakemu sovražniku.

Slovensko čebelarstvo društvo za Spodnji Štajer zboruje

dne 28. decembra t. l. ob 11. uri predpoldne
v slovenski šoli v Ormožu

po sledečem sporedu:

1. Pozdrav.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Volitve.
5. Predavanje potovalnega učitelja gosp. Jurančiča.
6. Predlogi in nasveti.*)

Vsaka podružnica naj pošlje zastopnike.

K mnogobrojni udeležbi vabi

odbor.

*) Predlogi in nasveti naj se pošljejo najmanj tri dni pred zborom t. č. predsedniku gosp. Kurbusu v Slivnico pri Celju.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Podružnica v Kamniku ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 20. decembra t. l., ob 3. uri popolne v gostilni pri „Petru“ v Kamniku s sledečim sporedom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev odbora. 4. Plačevanje udnine. 5. Predlogi in nasveti. Čebelarji, pridite polnoštevilno!
N. Sallath, predsednik.

Podružnica Dol. Logatec ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 31. januarja 1909 ob 3. uri popoldne v hiši podpisanega blagajnika in tajnika v Lazah s sledečim sporedom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev odbora. 4. Plačevanje udnine. 5. Predlogi in nasveti. Čebelarji, pridite polnoštevilno! Kdor bi bil zadržan se udeležiti zboru, se vljudno prosi, da pošlje do taistega časa udnino, da se more pravočasno poslati osrednjemu društvu denar in tudi imenik članov. I. Klančar, blagajnik in tajnik.

Vrhniška podružnica. Letošnje čebelarstvo leto se je pri nas zaznamovalo srednje dobrim. Prvi izrojenci, kakor prvi roji so imeli več ko zadosti za prizimiti, dočim so drugi in tretji rojčki le izjemno za ozimiti. A kraji prav tik gozdov, kakor je n. pr. vas Verd, Bistra, ko je medila smreka skoro 7 tednov zaporedoma in v jeseni jelka (hoja) od začetka avgusta skoro do novembra. Kajne dragi čebelarji to je res nekaj izvanrednega! Brale so ves september in do dne 18. oktobra nepretrgoma. Čudno je zares pri jelki to, da medi tako pozno v jeseni. Dne 19. oktobra pa je nenadoma nastopilo mrzlo in oblačno vreme, zavila burja, in bilo je konec čebelne bogate paše. Ko sem pri podiranju, kakor pri odbiranju plemenjakov tehtal panjove, so imeli prvi zrojenci kakor roji do 30 kg s panjem vred. Panjem z notranjo opravo nemške normalne mere sem bil prisiljen s točilom prostor delati. Zares nekaj posebnega! Ker pa je nastopil tako nenadoma mraz, so se takoj prvi dan jele čebele stiskati proti žrelu, in so za seboj popustile odkrit nezadelen med. Kaj bodo počeli plemenjaki čez zimo ko imajo nezadelen in po večini hojov in smrekov med? To nam bo pokazala prihodnja pomlad. Pa še nekaj! Letošnje čebelarstvo leto se bliža k zatonu. Podružnice so že po raznih krajih po časniki vabile na občne zборе, pri katerih se bo pobirala udnina za bodoče leto, ter zapisovali novi udje. Pri ustanovitvi naše podružnice smo imeli 26 članov, in to pred tremi leti. Letos pa komaj toliko, da še zamore nositi ime „vrhniška podružnica“ po društvenih pravilih. Ali ni sramota za naš kraj, člane same posebno pa za odbor? Saj 2 kroni ni vse ako se žrtvuje za povzdigo domačega čebelarstva, zraven pa se dobi še časopis za poduk in v zabavo. Vsaj mislim, obenem pa prav pristrčno prosim, da vsaj dosedanji člani ostanejo zvesti še zanaprej, da podpiramo dobro stvar ter s tem zabranimo do propada šele komaj rojeni naši podružnici.

Obenem se tudi naznanja, da bo imela naša podružnica 31. januarja 1909 popoldne ob 3. uri svoj redni občni zbor v „Katoliškem domu“. Pobirala se bo kakor po navadi tudi udnina za bodoče leto. Pridite ter pripeljite, če vam mogoče, kaj novih članov, da bo naša podružnica postala večja in krepkejša. Vabijo se tudi vsi prijatelji čebelarstva. Za obilno udeležbo vabi

predsedništvo.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Čebelarstvo podružnica za Ormož in okolico ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 20. decembra t. l., ob 11. uri popoldne v 4. razredu okoliške šole z običajnim sporedom. Ako ob tej uri ne bode zadostno število članov prisotnih, skliče se tistega dne ob 3. uri popoldne ravno tam občni zbor, ki je v smislu pravil pri vsakem številu prisotnih sklepčen. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Podružnica pri Sv. Trojici v Slov. goricah vabi svoje ude, da se v nedeljo, dne 20. decembra t. l., ob 3. uri popoldne polnoštevilno udeležijo občnega zbora, ki se vrši v Mlinaričevi gostilni. M. Ploj, predsednik.

Čebelarstva podružnica za Sv. Tomaž ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 20. decembra t. l., ob 8. uri predpoldne v šolskih prostorih pri Sv. Tomažu z navadnim sporedom. Sprejemali se bodo tudi novi udje. K obilni udeležbi vabi odbor odbor.

Poročilo II. odborovi seji

dne 10. decembra 1908.

Poroča tajnik Hinko Zirkelbach.

Gospod predsednik ces. svetnik Pirc prebere dva dopisa. Prvi je došel na čebelarstvo gledé zavarovanja čebelnjakov. Ker se ne oglasi zadostno število čebelarjev k zavarovanju, imenuje to dopis brezpomemben. Drugi dopis je došel na c. kr. kmetijsko družbo. V tem dopisu naznanja g. Alfonsus, da je spisal knjigo o kranjski in koroški čebeli, ki jo bo založilo ministrstvo. V ta namen je poslal rokopis ministrstvu in ministrstvo je poslalo rokopis v pregled c. kr. kmetijski družbi. Gospod predsednik naznani, da je c. kr. kmetijska družba odstopila pregled rokopisa slov. čebel. društvu. Odbor izroči to delo priznanemu veščaku g. podpredsedniku Antonu Žnidaršiču. Knjiga bo natisnjena v 5000 izvodih in bodo popisane vrline kranjske in koroške čebele.

Odbor sklene, da bo občni zbor slov. čebel. društva na svečnico, t. j. dne 2. februarja.

Gospod predsednik povdarja, da mora društvo kaj več storiti za svoje člane nego dosedaj. Čemu potrebujemo rezervni zaklad? Pri tej priliki se je sprožila misel, da bi se osnovala deželna čebelarstva zadruga. To točko obširno pojasnjuje g. Anton Žnidaršič. On je voljen odstopiti svoje največje čebelarstvo na Kranjskem novi zadrugi. Zadrugo bi vodil poseben odbor, kateremu bi on stal na čelu.

Ta stvar se je zdela odboru tako važna, da bo imel o tem posebno sejo in potem poročal na občnem zboru.

Čebelarstva podružnici v Krki pri Zatični se dovoli podpora za točalnico. Dovolj se podpora za nakup nekaterih potrebščin za opazovalne postaje. Konečno se sklene, da se člani uredé z novim letom po podružnicah.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

6 škafov, po 25 kg težkih, **zanesljivo čistega iztočenega medu**, po 1:30 vin. za kilogram, ima naprodaj Martin Podlipnik, posestnik in čebelar na Lipoglavu, pošta Radna pri Sevnici.

120 kg najfinejšega medu proda po 60 h Jožef Hrabar, Novokračine Primorsko.

==== Nekdo kupi 50—100 kg ====

voska za likanje parketnih tla.

Ponudbe in cena na „Slovensko čebelarstvo v Ljubljani“.

Garantirano zanesljiv, doma pridelani

med - pitanec

5 kg 7 K.

Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umetno safovje

Prodaja: 1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Semena rdeče defelje (inkarnat), esparsete, facelije, ranjak
● ali uročnik (Tannen- oder Wundklee) ●

zelo medunosne cvetlice prodaja

J. KORDIN v Ljubljani.

Čebelarским društvom in čebelarjem
priporočam

škatljice za razpošiljanje matic po pošti

kakor tudi

lipove remelce za satnike

po najnižji ceni.

Mizarstvo s stroji. JAKOB ŽUMER Gorje — Gorenjsko.

Udružen (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani,
tudi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v
Šmartnem pri Kranju.

rednik: ni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarstvo.“
občnega z: Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.